

สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน

สหกรณ์บริการ

ประจำปี 2560

สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยมีประชาชนที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือหลากหลายอาชีพรวมกัน รวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคง และรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป

สารสนเทศนำรู้ทางการเงินของสหกรณ์บริการ เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์บริการทั่วประเทศ ประจำปี 2560 โดยรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2560 มีจำนวนสหกรณ์บริการ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) ทั้งสิ้น 1,084 สหกรณ์ มีสมาชิก 498,542 คน ส่วนใหญ่ ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโดยมีผลกำไรสุทธิจำนวน 730 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 67.34 ของจำนวนสหกรณ์บริการ ทั้งสิ้น มีมูลค่าสินทรัพย์รวม 22,365.97 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 15.60

การดำเนินธุรกิจในรอบปี 2560 มีมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น 15,315.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.01 พบว่าธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าธุรกิจสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 36.28 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ผลการดำเนินงานมีรายได้รวม 7,170.60 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 6,968.49 ล้านบาท มีผลให้กำไรสุทธิ 202.11 ล้านบาท โดยมีทุนดำเนินงาน 22,365.97 ล้านบาท มาจากหนี้สิน ร้อยละ 68.68 ประกอบด้วย เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 26.36 เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 24.56 เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 10.10 หนี้สินอื่น ร้อยละ 7.66 และจากทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 31.32 ของทุนดำเนินงาน ด้านสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ ร้อยละ 48.54 รองลงมาเป็น ลูกหนี้อื่น ร้อยละ 14.77 และที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ร้อยละ 9.35 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

กล่าวโดยสรุป สหกรณ์บริการมีสภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์ที่ควรพิจารณาโดยบริหารจัดการลูกหนี้และเงินลงทุนให้มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินถาวรให้คุ้มค่า รวมทั้งคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะได้รับการลงทุน และรักษาสภาพคล่องทางการเงินให้เหมาะสมเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อเงินรับฝาก นอกจากนี้ควรลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และสร้างมูลค่าเพิ่มให้ธุรกิจสหกรณ์ เพื่อส่งผลตอบแทนกลับคืนสู่สมาชิกมากยิ่งขึ้น

รูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ของกลุ่มคนที่มีความสมัครจะทำกิจกรรมหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริการร่วมกัน มีหลายรูปแบบและเป็นการบริการที่แตกต่างไปจากสหกรณ์ประเภทอื่นๆ โดยมีการจัดแบ่งประเภทย่อยได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. **สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน** ตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาในด้านวัตถุดิบและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการส่งเสริมให้นำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการผลิตสินค้า สหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ สหกรณ์หัตถกรรมอื่นๆ
2. **สหกรณ์เดินรถ** ตั้งขึ้นในหมู่ผู้ประกอบการเดินรถเพื่อให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว และสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระเบียบการเดินรถ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก และพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์รถยนต์โดยสาร สหกรณ์รถยนต์แท็กซี่ สหกรณ์รถยนต์สามล้อ สหกรณ์สี่ล้อเล็ก
3. **สหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน** ตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชน ผู้มีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อให้ทุกคนได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนอย่างมีความสุข สหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์เคหสถาน สหกรณ์บริการชุมชน

4. สหกรณ์สาขารูปโภค ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องสาขารูปโภคของประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในเขตชุมชนเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน แบ่งออกเป็น สหกรณ์บริการไฟฟ้าพลังน้ำ สหกรณ์บริการน้ำบาดาล สหกรณ์บริการน้ำประปา

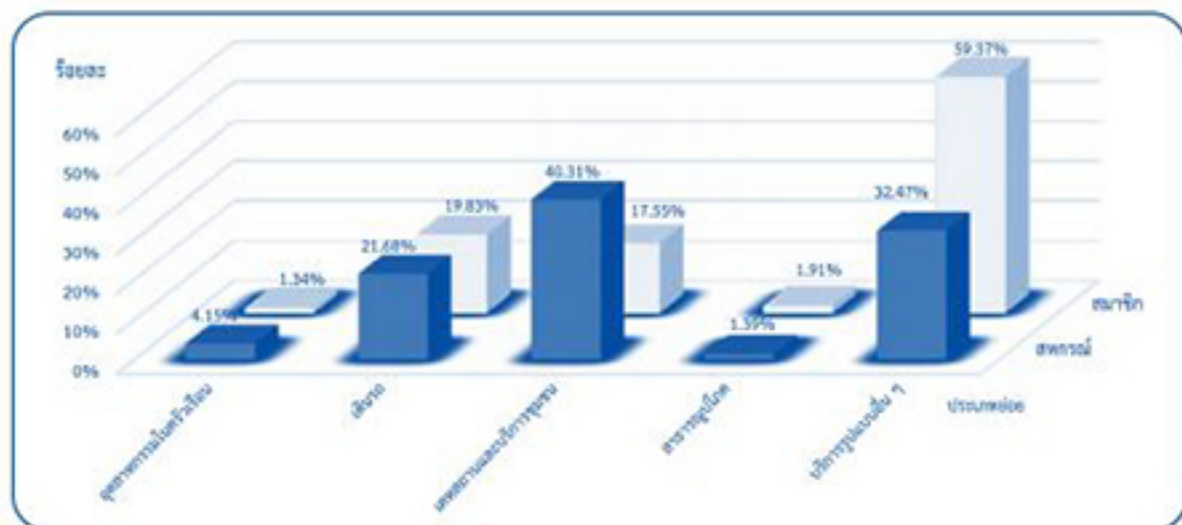
5. สหกรณ์บริการรูปแบบอื่น เป็นสหกรณ์บริการที่ดำเนินธุรกิจนอกเหนือจาก 4 รูปแบบ ข้างต้น

จำนวนสหกรณ์/จำนวนสมาชิก ปี 2560

ประเภทย่อย	จำนวนสหกรณ์					จำนวนสมาชิก				
	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	45	4.15	61	5.68	(26.23)	6,648	1.34	12,173	2.34	(45.39)
เดินรถ	235	21.68	236	21.95	(0.42)	98,870	19.83	99,554	19.13	(0.69)
เคหสถานและบริการชุมชน	437	40.31	423	39.35	3.31	87,506	17.55	85,197	16.37	2.71
สาขารูปโภค	15	1.39	17	1.58	(11.76)	9,521	1.91	9,396	1.81	1.33
บริการรูปแบบอื่นๆ	352	32.47	338	31.44	4.14	295,997	59.37	314,027	60.35	(5.74)
รวม	1,084	100.00	1,075	100.00	0.84	498,542	100.00	520,347	100.00	(4.19)

ในปี 2560 สหกรณ์บริการ มีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 1,084 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 0.84 จำนวนสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นประเภทสหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 40.31 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น และเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 3.31 ในขณะที่มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 498,542 คน ซึ่งลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 4.19 ส่วนใหญ่เป็นประเภทสหกรณ์บริการรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 59.37 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

แสดงร้อยละของจำนวนสหกรณ์ และจำนวนสมาชิก จำแนกตามประเภทย่อย

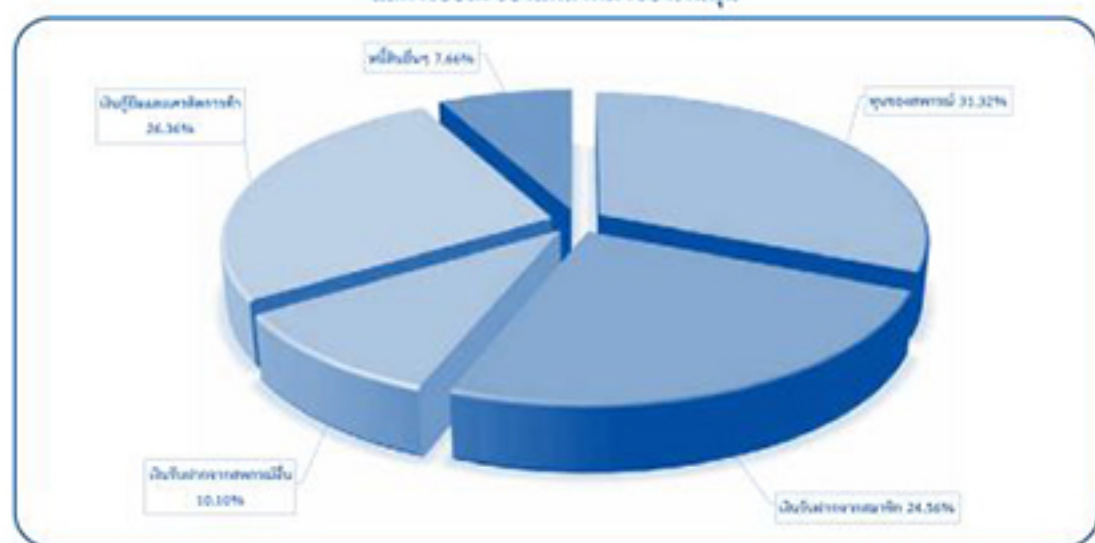

การบริหารเงินทุนของสหกรณ์

แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มาของเงินทุน	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
ทุนของสหกรณ์	7,005.34	31.32	6,283.74	23.71	11.48
เงินรับฝากจากสมาชิก	5,494.00	24.56	4,632.23	17.48	18.60
เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น	2,259.63	10.10	7,409.93	27.96	(69.51)
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	5,894.36	26.36	6,092.06	22.99	(3.25)
หนี้สินอื่นๆ	1,712.64	7.66	2,082.19	7.86	(17.75)
รวมทั้งสิ้น	22,365.97	100.00	26,500.15	100.00	(15.60)

แสดงร้อยละของแหล่งที่มาของเงินทุน

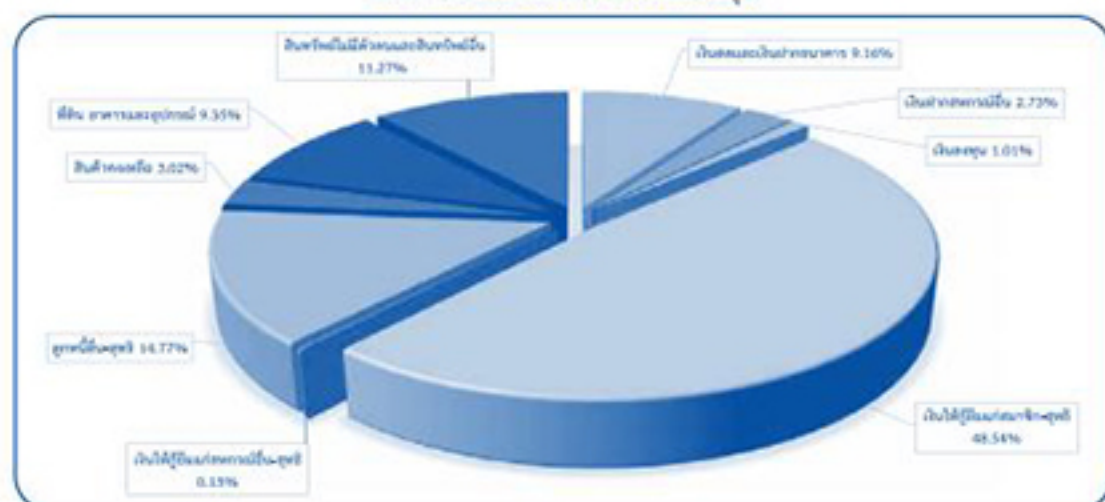

ในปี 2560 สหกรณ์บริการมีทุนดำเนินงาน จำนวน 22,365.97 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.60 แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 31.32 รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 26.36 เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 24.56 เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 10.10 และหนี้สินอื่น ร้อยละ 7.66 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งใช้ไปของเงินทุน	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,049.42	9.16	1,696.66	6.40	20.79
เงินฝากสหกรณ์อื่น	609.98	2.73	366.52	1.38	66.42
เงินลงทุน	226.53	1.01	334.60	1.26	(32.30)
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ	10,855.80	48.54	10,402.99	39.26	4.35
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ	33.06	0.15	44.03	0.17	(24.91)
ลูกหนี้อื่น-สุทธิ	3,303.35	14.77	3,179.68	12.00	3.89
สินค้าคงเหลือ	676.57	3.02	1,666.59	6.29	(59.40)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,090.65	9.35	5,923.49	22.35	(64.71)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	738.90	3.30	772.55	2.92	(4.36)
สินทรัพย์อื่น	1,781.71	7.97	2,113.05	7.97	(15.68)
รวมทั้งสิ้น	22,365.97	100.00	26,500.15	100.00	(15.60)

แสดงร้อยละของแหล่งใช้ไปของเงินทุน

ในปี 2560 การใช้เงินทุนของสหกรณ์บริการ ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ ร้อยละ 48.54 รองลงมาเป็นลูกหนี้อื่น ร้อยละ 14.77 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์อื่น ร้อยละ 11.27 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ร้อยละ 9.35 เงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 9.16 สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 3.02 เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 2.73 เงินลงทุน ร้อยละ 1.01 และเงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ ร้อยละ 0.15

หากพิจารณาเปรียบเทียบแหล่งใช้ไปของเงินทุนปี 2560 กับปี 2559 พบว่า ในปี 2560 สหกรณ์บริการ มีเงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก และลูกหนี้อื่น มีสัดส่วนที่สูงกว่าปี 2559 ในขณะที่ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินค้าคงเหลือ เงินลงทุน และเงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น มีสัดส่วนที่ลดลงจากปี 2559

การดำเนินธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
สินเชื่อ	5,556.78	36.28	5,370.96	35.42	185.82	3.46
- สมาชิก	5,555.13	36.27	5,323.06	35.11	232.07	4.36
- สหกรณ์อื่น	1.65	0.01	47.90	0.32	(46.25)	(96.56)
รับฝากเงิน	4,041.09	26.38	3,789.42	24.99	251.67	6.64
- สมาชิก	3,248.78	21.21	3,048.25	20.10	200.53	6.58
- สหกรณ์อื่น	792.31	5.17	741.17	4.89	51.14	6.90
จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	2,172.57	14.19	2,422.43	15.98	(249.86)	(10.31)
รวบรวมผลิตผล	2,312.58	15.10	2,330.39	15.37	(17.81)	(0.76)
แปรรูปผลิตผล	88.74	0.58	99.98	0.66	(11.24)	(11.24)
ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	1,143.68	7.47	1,148.91	7.58	(5.23)	(0.46)
รวมทั้งสิ้น	15,315.44	100.00	15,162.09	100.00	153.35	1.01

ในปี 2560 สหกรณ์บริการดำเนินธุรกิจมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 15,315.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,276.29 ล้านบาท ต่อเดือน โดยดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 36.28 รองลงมาเป็นธุรกิจรับฝากเงิน ร้อยละ 26.38

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการดำเนินธุรกิจรวมของปี 2560 กับปี 2559 พบว่า ในปี 2560 ธุรกิจรับฝากเงิน และสินเชื่อมีสัดส่วนสูงขึ้นกว่าปี 2559 ในขณะที่ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจแปรรูปผลิตผล และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีสัดส่วนใกล้เคียงกับปี 2559

แสดงการเปรียบเทียบ การดำเนินธุรกิจ ในรอบ 5 ปี (ปี 2559-2560) และแนวโน้ม 5 ปี (ปี 2561-2565)

การดำเนินธุรกิจในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) สหกรณ์บริการมีผลการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น และต่ำลงสลับกัน ในแต่ละปี เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้ม 5 ปี ข้างหน้า (ปี 2561-2565) คาดการณ์ว่าการดำเนินธุรกิจมีการเติบโตขึ้นประมาณ 15,763.28 ล้านบาท

ฐานะการเงินของสหกรณ์

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,049.42	9.16	1,696.66	6.40	352.76	20.79
เงินฝากสหกรณ์อื่น	609.98	2.73	366.52	1.38	243.46	66.42
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	1.15	0.01	2.13	0.01	(0.98)	(46.01)
เงินลงทุนระยะสั้น	68.74	0.31	58.37	0.22	10.37	17.77
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	2,797.65	12.51	2,723.25	10.28	74.40	2.73
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	1,398.96	6.26	1,261.67	4.76	137.29	10.88
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	105.04	0.47	79.17	0.30	25.87	32.68
สินค้าคงเหลือ	676.57	3.02	1,666.59	6.29	(990.02)	(59.40)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,497.16	6.69	1,804.30	6.81	(307.14)	(17.02)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	9,204.67	41.16	9,658.66	36.45	(453.99)	(4.70)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	157.79	0.70	276.23	1.04	(118.44)	(42.88)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	8,091.21	36.18	7,723.76	29.15	367.45	4.76
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	1,904.39	8.51	1,918.01	7.24	(13.62)	(0.71)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	2,090.65	9.35	5,923.49	22.35	(3,832.84)	(64.71)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	738.90	3.30	772.55	2.91	(33.65)	(4.36)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	178.36	0.80	227.45	0.86	(49.09)	(21.58)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	13,161.30	58.84	16,841.49	63.55	(3,680.19)	(21.85)
รวมสินทรัพย์	22,365.97	100.00	26,500.15	100.00	(4,134.18)	(15.60)

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
หนี้สินและทุนของสหกรณ์						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น	857.54	3.84	742.19	2.80	115.35	15.54
เจ้าหนี้การค้า	124.40	0.56	157.31	0.59	(32.91)	(20.92)
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	603.61	2.70	716.53	2.70	(112.92)	(15.76)
เงินรับฝาก	7,753.63	34.66	12,042.16	45.44	(4,288.53)	(35.61)
คำนำรูดสัณนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย	7.23	0.03	6.78	0.03	0.45	6.64
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	961.78	4.30	1,270.31	4.79	(308.53)	(24.29)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	10,308.19	46.09	14,935.28	56.35	(4,627.09)	(30.98)
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	4,170.13	18.64	4,302.66	16.24	(132.53)	(3.08)
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	138.68	0.62	173.37	0.66	(34.69)	(20.01)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	743.63	3.33	805.10	3.04	(61.47)	(7.64)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	5,052.44	22.59	5,281.13	19.94	(228.69)	(4.33)
รวมหนี้สิน	15,360.63	68.68	20,216.41	76.29	(4,855.78)	(24.02)
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	4,837.62	21.63	4,585.49	17.30	252.13	5.50
ทุนสำรอง	1,496.15	6.69	1,414.60	5.34	81.55	5.76
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	851.61	3.81	801.18	3.02	50.43	6.29
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(5.05)	(0.02)	(8.02)	(0.03)	2.97	(37.03)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	2.74	0.01	3.21	0.01	(0.47)	(14.64)
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร (ขาดทุนสะสม)	17.58	0.08	7.57	0.03	10.01	132.23
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	(397.42)	(1.78)	(390.39)	(1.47)	(7.03)	1.80
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	202.11	0.90	(129.90)	(0.49)	332.01	2.56 เท่า
รวมทุนของสหกรณ์	7,005.34	31.32	6,283.74	23.71	721.60	11.48
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	22,365.97	100.00	26,500.15	100.00	(4,134.18)	(15.60)

ในปี 2560 สินทรัพย์ของสหกรณ์บริการ มีจำนวนเงินทั้งสิ้น 22,365.97 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.60 ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวนเงิน 9,204.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.16 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.70 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวนเงิน 13,161.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.84 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 21.85

หนี้สิน มีจำนวนเงินทั้งสิ้น 15,360.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.68 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 24.02 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียนจำนวนเงิน 10,308.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.09 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 30.98 และหนี้สินไม่หมุนเวียนจำนวนเงิน 5,052.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.59 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.33

ทุนของสหกรณ์ มีจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,005.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.32 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.48

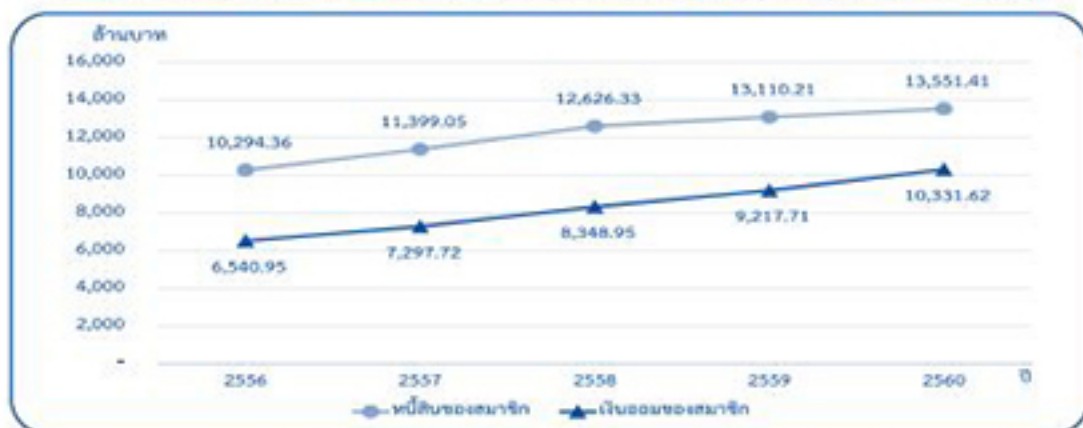
ฐานะการเงินของสมาชิก

รายการ	ปี 2560	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ
เงินออมของสมาชิก (ล้านบาท)	10,331.62	9,217.72	1,113.90	12.08
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	20,723.68	17,714.55	3,009.13	16.99
หนี้สินของสมาชิก (ล้านบาท)	13,551.41	13,110.21	441.20	3.37
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	27,182.08	25,195.13	1,986.95	7.89
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก มากกว่า (น้อยกว่า)	(6,458.40)	(7,480.58)	1,022.18	(13.66)
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาทต่อสมาชิก)				

ปี 2560 สมาชิกสหกรณ์บริการมีการสะสมเงินออมไว้กับสหกรณ์จำนวน 10,331.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.08 ประกอบด้วยเงินสะสมค่าหุ้นจำนวน 4,837.62 ล้านบาท และเงินรับฝากจากสมาชิกจำนวน 5,494.00 ล้านบาท สมาชิกมีเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 20,723.68 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.99 สำหรับหนี้สินของสมาชิกจำนวน 13,551.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.37 หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 27,182.08 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.89

หากพิจารณาฐานะการเงินของสมาชิกสหกรณ์บริการปี 2560 พบว่า สมาชิกมีหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกมากกว่าเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก 6,458.40 บาทต่อคน ซึ่งลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 13.66

แสดงการเปรียบเทียบหนี้สินของสมาชิก และเงินออมของสมาชิก ในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560)

หากวิเคราะห์หนี้สินและเงินออมของสมาชิกในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) พบว่า ตั้งแต่ปี 2556 สหกรณ์บริการมีหนี้สินของสมาชิกมากกว่าเงินออมของสมาชิก และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ผลการดำเนินงาน

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
รายได้จากการขาย/บริการ	6,690.42	93.31	6,862.23	92.52	(171.81)	(2.50)
รายได้เฉพาะธุรกิจ	216.80	3.02	212.38	2.86	4.42	2.08
รายได้อื่น	263.38	3.67	342.57	4.62	(79.19)	(23.12)
รายได้ทั้งสิ้น	7,170.60	100.00	7,417.18	100.00	(246.58)	(3.32)
ต้นทุนขาย/บริการ	5,454.24	76.06	5,811.94	78.36	(357.70)	(6.15)
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	503.00	7.01	492.70	6.64	10.30	2.09
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/อื่นๆ	1,011.25	14.10	1,242.44	16.75	(231.19)	(18.61)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	6,968.49	97.17	7,547.08	101.75	(578.59)	(7.67)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	202.11	2.83	(129.90)	(1.75)	332.01	2.56 เท่า

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	ปี 2560			ปี 2559		
	จำนวนสหกรณ์		จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนสหกรณ์		จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	สหกรณ์	ร้อยละ		สหกรณ์	ร้อยละ	
สหกรณ์ที่ไม่มีกำไรสุทธิ	730	67.34	525.08	735	68.37	528.04
สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ	287	26.48	(322.97)	266	24.75	(657.94)
สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน	67	6.18	0.00	74	6.88	0.00
รวม	1,084	100.00	202.11	1,075	100.00	(129.90)

ในปี 2560 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ มีรายได้ทั้งสิ้น 7,170.60 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.32 ประกอบด้วย รายได้จากการขาย/บริการ 6,690.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.31 รายได้เฉพาะธุรกิจ จำนวน 216.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.02 และรายได้อื่นจำนวนเงิน 263.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.67 ของรายได้ทั้งสิ้น

สำหรับด้านค่าใช้จ่าย จำนวน 6,968.49 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.17 ของรายได้ทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายลดลงจากปีก่อน 578.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.67 ประกอบด้วย ต้นทุนขาย/บริการ จำนวนเงิน 5,454.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.06 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ จำนวนเงิน 503.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.01 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวนเงิน 1,011.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.10 ของรายได้ทั้งสิ้น

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการมีผลกำไรสุทธิประจำปี 2560 จำนวนเงิน 202.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.83 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน หากวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน พบว่า สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิ มีจำนวน 730 สหกรณ์ หรือร้อยละ 67.34 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เป็นเงิน 525.08 ล้านบาท สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 287 สหกรณ์ หรือร้อยละ 26.48 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เป็นเงิน 322.97 ล้านบาท และสหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน จำนวน 67 สหกรณ์ หรือร้อยละ 6.18 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นสหกรณ์จดทะเบียนใหม่ และยังไม่ได้ดำเนินธุรกิจใดๆ ทั้งสิ้น

แสดงผลการดำเนินงาน ในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560)

ถ้าพิจารณาในรอบ 5 ปี (2556-2560) พบว่า ในปี 2556-2558 และปี 2560 สหกรณ์บริการมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ทำให้มีผลกำไรสุทธิ แต่ในปี 2559 มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่สูงกว่ารายได้ทำให้มีผลขาดทุนสุทธิ

เปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์บริการ

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2560	ปี 2559
จำนวนสหกรณ์ (ที่รวบรวมได้)	สหกรณ์	1,084	1,075
จำนวนสมาชิก	คน	498,542	520,347
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	22,365.97	26,500.15
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	2.19	3.22
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.07	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์	%	11.48	3.58
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	(24.02)	2.56
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	3.04	(2.10)
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	17.23	22.07
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.27	0.26
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	0.83	(0.50)
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	(15.60)	2.80
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	1.01	(17.22)
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	405.40	(249.64)
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	20,723.68	17,714.55
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	27,182.08	25,195.13
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	81.41	112.63
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	5.76	5.27
4.6 อัตราการเติบโตของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	255.59	(235.30)
4.7 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ *	%	3.02	(1.89)
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.89	0.65
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	3.13	1.39
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	205.58	262.81
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	82.77	77.93

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วย รายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308